

ANNOTATIE

Google Maps: feiten van algemene bekendheid.

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie bij Hoge Raad, 10-07-2018, ECLI:NL:HR:2018:1125 (SR-2018-0314)

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie medeplegen gekwalificeerde diefstal is bewezenverklaard, dat het hof informatie die van de internetbron 'www.google.nl/maps' afkomstig is, voor het bewijs heeft gebruikt terwijl die informatie niet ter terechtzitting aan de orde is gesteld. Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring, voor zover van belang, overwogen dat de verdediging bepleit heeft dat verdachte dient te worden vrijgesproken van het ten laste gelegde. Hiertoe heeft de raadsman – kort en zakelijk weergegeven – aangevoerd dat het bewijs dat verdachte de inbraak heeft gepleegd dan wel medepleger hiervan is geweest, ontbreekt, temeer nu niet vastgesteld kan worden dat verdachte één van de twee personen is geweest die de man van de getuige de winkel heeft zien binnengaan. Het hof overweegt dienaangaande dat het gelet op de waarnemingen van het hof, mede gezien in combinatie met de beelden van Google Maps van de omgeving van de plaats delict, het voor het hof is komen vast te staan dat het pand waarin de winkel was gevestigd, zich bevindt op de hoek van een straat en een andere straat en dat de binnenplaats achter de winkel wordt omsloten door een hoog hekwerk bij de uitgang aan de eerstgenoemde straat, door bebouwing en (haag)begroeiing en ten slotte door een middelhoog schuifhek bij de uitgang aan de laatstgenoemde straat. Blijkens Google Maps bevindt de woning van de getuige en haar echtgenoot zich recht tegenover bedoeld schuifhek. Het hof leidt uit de verklaring van de getuige af dat het echtpaar vanaf het moment dat de echtgenote van getuige een lichtschijnsel in de winkel had waargenomen tot in ieder geval het moment dat de politie arriveerde, constant zicht heeft gehouden op de winkel en tevens op het schuifhek, over welk hek de binnenplaats verlaten kon worden.

De Hoge Raad haalt artikel 339 lid 2 Sv en artikel 301 lid 4 Sv aan en overweegt dat ingevolge artikel 339 lid 2 Sv feiten of omstandigheden van algemene bekendheid geen bewijs behoeven. In de regel is een gegeven dat aan een internetbron is ontleend van algemene bekendheid indien dat gegeven geen specialistische kennis veronderstelt en de juistheid daarvan redelijkerwijs niet voor betwisting vatbaar is (vgl. ECLI:NL:HR:2016:522, r.o. 2.4). De Hoge Raad overweegt vervolgens dat geen rechtsregel de rechter ertoe dwingt een algemeen bekend gegeven bij het onderzoek op de terechtzitting ter sprake te brengen. Indien echter niet zonder meer duidelijk is of het gaat om een algemeen bekend gegeven, behoort de rechter dat gegeven aan de orde te stellen bij de behandeling van de zaak op de terechtzitting. Aldus wordt voorkomen dat hij zijn beslissing doet steunen op mededelingen of waarnemingen die hem buiten het geding ter kennis zijn gekomen en waarvan de overige bij het geding betrokkenen onkundig zijn gebleven, zodat zij niet in staat zijn geweest zich daarover uit te laten. Indien bij dat onderzoek op de terechtzitting vervolgens het uitdrukkelijk onderbouwde standpunt wordt ingenomen dat en waarom het gegeven niet van algemene bekendheid is, zal de rechter in geval van afwijking van dat standpunt in zijn uitspraak op de voet van artikel 359 lid 2 Sv de redenen dienen op te geven die daartoe hebben geleid (vgl. ECLI:NL:HR:2011:BP0291, r.o. 3.2.2).

De Hoge Raad overweegt dat het hof blijkens de bewijsvoering en de daarin opgenomen verwijzing naar 'de openbare bron www.google.nl/maps' kennelijk heeft geoordeeld dat het van algemene bekendheid in de zin van artikel 339 lid 2 Sv is dat de desbetreffende woning van de getuige en haar echtgenoot recht tegenover het schuifhek is gelegen. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel – in het licht van hetgeen is overwogen – niet getuigt van een onjuiste rechtsopvatting en niet onbegrijpelijk is. Daarbij wordt mede in aanmerking genomen dat het hof heeft kunnen aannemen dat het voor eenieder van de rechtstreeks bij het geding betrokkenen zonder meer duidelijk was dat het hier gaat om een algemeen bekend gegeven met betrekking tot de plaatselijke gesteldheid op of aan de openbare weg dat (ook) uit de algemeen toegankelijke bron 'Google Maps' zonder noemenswaardige moeite of specialistische kennis te achterhalen valt, zodat dit gegeven niet bij het onderzoek ter terechtzitting ter sprake gebracht behoefde te worden. Anders dan in de toelichting op het middel wordt betoogd, doet de enkele omstandigheid dat de applicatie 'Google Maps' verschillende functionaliteiten kent, aan de begrijpelijkheid van het oordeel van het hof niet af.